

Forfatter: Ewald, Johannes

Titel: Udrag fra Levnet og Meeninger (DK)

Citation: Ewald, Johannes: "Herr Panthakaks Historie og Meeninger", i Ewald, Johannes: *Herr Panthakaks Historie og Meeninger*, udg. af Johnny Kondrup , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, i samarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, cop. 1988, s. 93. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-ewald01dkval-shoot-idm140540297357024/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Herr Panthakaks Historie og Meeninger

spilde saameget af mit Arbeide; og i den anden Undseelse, eller Stolthed, vilde hindre mig i, at lade det ufuldført – Uden disse Precautioner kunde jeg nogenledes være vis paa, at det blev liggende – Af disse samme Aarsager, har jeg meget vel kundet blive en Diogenes, men aldrig en Alexander –

I Anledning af de to saa modsatte Puncter, hvortil Stolthed drev disse to besynderlige, maac jeg foruden at pege paa en Svaghed, som den første havde tilfælles med mig – at han nemlig, saa stolt som han var, ventelig ikke gad underkaste sig den Tvang, de vedvarende og kjædsommelige Arbeider, som den sidste – endnu gjøre en Anmærkning – De af mine Lesere, som ikke nøye veed at skjæine det jeg kalder Stolthed, fra det man i Almindelighed forstaaer ved Ærgjerrighed og Stoeragtighed, gjøre mig den største Æret – Jeg har i en streng Forstand aldrig været enten ærgjerrig eller stoeragtig – det er at sige – saameget som det har været mig om at gjøre, at beundres; saalidt har det nogentid været mig magtpaaliggende, at æres og at ophøyes ved udvortes Tegn over mine Med-Skabninger – og jeg er overbeviist om, at til hvilken Time i min LeveTiid jeg havde havt Valget imellem den meest glimrende Throne paa Jorden og Robinsons ubeboede Æ, jeg uden Betænkning havde valgt den sidste – Overalt, de som ikke kan tænke sig en stolt, uden tillige at tænke ham stoeragtig og begjærlig efter udvortes Ære – deres Sjæl er for plump og svag til at gjøre sig noget Begreb om den ægte Stolthed –

Jeg sagde oventil at Magelighed bestemte min Lyst at være frie noyere – Den var virkelig Aarsag i, at jeg aldrig har fundet den Modbydelighed for at adlyde Forbud, som for at underkaste mig Befalninger – Var det en Handling som blev mig forbudet, saa fandt man Stolthed, der som det forstaaer sig, just af den Grund gjerne vilde prøve derpaa, en stærk Modvægt i min Magelighed, og denne fandt let Midler til at tilfredsstille hien – Var det derimod en Pligt, som blev mig paalagt, saa forenede de sig begge i at ophidse mig til, om muligt, at unddrage mig derfra –

Alt dette sammentaget – det er at sige min Lyst at bemærkes, og min deels paa Stolthed, deels paa Magelighed grundede Lyst at være frie, har – som jeg før erindrede, og endnu beder nøye at legge Mærke til – i Forening med Feylene i min Opdragelse, og min af Naturen hidsige IndbildningsKraft, frembragt og ikke kundet andet end frembringe det romanagtige, det eventyrlige Hæng i min Sjæl – Jeg